

... en in Brussel Aanwezigheid van de mens

Door **Paul-Henri BOURGUIGNON**

In de vorige column zeiden we over de Belgische schilderkunst dat het bovenal menselijke schilderkunst is geweest, een schilderij op maat van de mens, het is een kwaliteit die, wat ons betreft, als een oerkwaliteit, niet alleen in de schilderkunst maar algemeen geldt bij alle kunstvormen. Modes gaan voorbij, alleen die werken blijven over waarin het leven, als het ware gekristalliseerd wordt, want het leven zal, ondanks uiterlijke verschijningen, altijd leven zijn, vergelijkbaar en identiek aan zichzelf. Daarom zal een mensenwerk altijd een in-actueel werk zijn of liever van een blijvende actualiteit.

We hebben deze menselijke sensatie gevonden in de grafische werken die ons werden gepresenteerd door Germaine Lévy in de Galerie Marcel Baugniet en door Poucette Fauconier in de Galerie Manteau.

We gaan niet proberen uit te leggen wat de originaliteit van de lijnen bij de ene en de spontaniteit van het schrijven bij de andere maakt. Nee, omdat we geloven dat de schilderen op zichzelf voldoende zijn en dat het een voldoende rijke en wonderbaarlijke taal is van de kunstenaar die het gebruikt, om uit te drukken wat hij wil zeggen, als hij tenminste dingen te zeggen heeft.

Zoals André Breton schreef: "Het wonderbaarlijke is altijd mooi, er is zelfs alleen het wonderbaarlijke dat mooi is." Wij zijn dan ook zeer oprecht van mening dat de rol van de criticus beperkt moet blijven tot het vestigen van de aandacht van het publiek op werken die misschien onopgemerkt blijven en die de hulp van nutteloze teksten niet nodig hebben.

Wat betreft Poucette Fauconier, zo wild synoniem is met jong, kunnen we van haar zeggen dat ze wild is. Bij haar is alles spontaniteit, we zouden bijna kunnen zeggen: een bekentenis.

Geen enkele voorbedachten rade in haar kunst, die bij analyse alle gebreken en alle fouten lijkt te hebben. Ze heeft een voorliefde voor het onvoltooide, en haar tekening lijkt onhandig.

En toch wat een leven, wat een vurigheid, wat een mensheid. De taal die ze tot ons spreekt is een geheel eigen taal, omdat ze niets heeft geleerd en omdat ze niets heeft geleerd, hoeft ze niets af te leren.

Ze negeert verhoudingen en dat doet ze bewust, de meest gewaagde vervormingen verdraaien haar personages en de omgeving die ze bewonen en toch schokt niets, wetende dat er geen vervorming opgezocht zijn of vrijwillig tot stand gekomen.

Haar onderwerpen, die anders niets meer dan poppen hadden kunnen zijn, hebben een pratend gezicht, levende ogen, bewegende vingers en dit alles zonder grote uitdrukkingen of pompeuze gebaren, omdat ze hun dagelijks leven of liever haar dagelijks leven leiden. Voor haar, omdat Poucette Fauconier ons in elk van haar tekeningen over haar eigen leven vertelt. Op haar beurt brengt ze haar vreugde, dromen, teleurstellingen, alle kleine incidenten van de dag aan ons over, verrijkt met haar poëtische kracht, omdat ze het geschenk van de kindertijd en het gevoel van het wonderbaarlijke lijkt te hebben behouden.